

O REVEDERE A DOSARULUI ARMELOR NUCLEARE ÎN ȚĂRILE POSESOARE ȘI ÎN CELE ASPIRANTE

A REVIEW OF THE NUCLEAR WEAPONS FILE IN OWNING COUNTRIES AND IN THE ASPIRING ONES

General - locotenent (r) prof. asoc. dr. Constantin MINCU*

Rezumat: Așa cum se cunoaște, anul acesta, în luna august, s-au comemorat în Japonia și în întreaga lume, victimele atacurilor nucleare efectuate de Statele Unite ale Americii, asupra orașelor Hiroshima și Nagasaki.

De atunci și până astăzi arsenalele nucleare au crescut spectaculos, ajungând în anul 2019, la 13 865 (cu aproximație) arme nucleare în întreaga lume, dar cu puteri distructive colosale, de ordinul Megatonelor și Gigatonelor. Promotorii cei mai activi sunt, ca și în trecut, Statele Unite ale Americii și Federația Rusă (moștenitoarea arsenalului nuclear al URSS). Liderii statelor nucleare nu par să dea un minim semn pentru a diminua, sau chiar înlătura pericolul.

Cuvinte cheie: Arme nucleare, Hiroshima, Nagasaki, SUA, Federația Rusă, țări posesoare de arme nucleare.

Abstract: As it is known, this year, in August, the victims of the nuclear attacks carried out by the United States of America against the cities of Hiroshima and Nagasaki were once again commemorated in Japan and around the world.

Since that moment until nowadays, the nuclear arsenals have increased spectacularly, reaching in 2019, 13,865 (approximately) nuclear weapons worldwide, but with colossal destructive powers, in the order of Mega-tons and Giga-tons. The most active promoters are, as in the past, the United States and the Russian Federation (the heir to USSR's nuclear arsenal). The leaders of the nuclear states do not seem to give the slightest sign that they are diminishing or even removing the danger.

Keywords: Nuclear weapons, Hiroshima, Nagasaki, USA, Russian Federation, countries with nuclear weapons.

---

* membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, Vicepreședinte al Secției de Științe Militare, membru în Consiliul Onorific al Academiei Oamenilor de Știință din România, email: mincu_constantin@yahoo.com; telefon: 0722 303 015.

În luna august anul acesta s-au împlinit 75 de ani de la lansarea, de către Statele Unite ale Americii (SUA), a două bombe nucleare asupra orașelor japoneze Hiroshima și Nagasaki (06 și 09 august 1945).

La momentul lansării celor două bombe atomice - deși războiul din Europa se terminase prin capitularea Germaniei - Japonia și Statele Unite ale Americii se aflau încă în stare de război.

Cele două arme atomice au fost arme de șoc și teroare. Avantajul enorm al acestor arme nu a fost militar, Statele Unite ar fi câștigat puțin prin distrugerea a două orașe japoneze. Din punct de vedere civil, Japonia avea să piardă mult. Noutatea adusă de armele nucleare a fost nu distrugerea la scară largă (care s-ar fi putut realiza și cu arme convenționale, în cantitatea necesară), ci faptul că armele nucleare comprimă distrugerea catastrofică într-o perioadă de timp foarte scurtă, schimbă dramatic politica războiului, motivațiile oamenilor cu putere de decizie și capacitatea de a reflecta în timp ce războiul se desfășoară.

Există o literatură extensivă dedicată subiectului, bombardării propriu - zise, deciziei de a utiliza bombe atomice și capitulării Japoniei. Sursele care sunt menționate în lista bibliografică furnizează exemple de scrieri de valoare referitoare la acest subiect. Datorită continuei și intensei dezbateri a justificării bombardărilor, este posibil ca sursele indicate să conțină puncte de vedere divergente.

La comemorarea recentă a celei de-a 75-a aniversări a atacului cu bombe nucleare, British Broadcasting Corporation (BBC) prezintă într-un articol, date și imagini terifiante despre tragicul eveniment¹.

În articolul menționat se afirmă (pe baza unor dovezi) că din cei 350 000 de oameni ai orașului Hiroshima, 140 000 au fost uciși, iar alți 74 000 au fost omorâți instantaneu în Nagasaki.

Efectele radiațiilor au ucis în timp, alte mii de oameni, urmările fiind observabile și astăzi, când foarte puținii supraviețuitori se confruntă cu boli grave, iar societatea japoneză îi respinge și îi izolează (acești supraviețuitori sunt numiți hibakusha).

---

¹ „Hiroshima and Nagasaki: 75th anniversary of atomic”, article, *BBC NEWS*, disponibil la <https://www.bbc.com/news/in-pictures-53648572>, accesat la 10.08.2020.

Bomba aruncată asupra Hiroshimei numită „*Little Boy*” a avut o putere distructivă între 12 și 15 kilotone trinitrotoluen (TNT), a devastat instantaneu o suprafață de 13 kmp.

Imaginile publicate de BBC, unele în premieră, sunt terifiante. Aceste imagini cu bombele „*micuțe*” după standardele actuale, nu par să-i impresioneze pe politicienii și militarii marilor puteri nucleare. Cursa înarmării cu armele morții continuă nestingherită, în pofida unor înțelegeri și Tratamente semnate și nicicând respectate.

În urma celui de-al doilea atac, Japonia a capitulat necondiționat la data de 14 august 1945. Au urmat declarațiile Președintelui Statelor Unite, Harry Truman, ale Împăratului Japoniei Hirohito și ale Primului Ministru Britanic, Clement Attlee.

Documentele oficiale ale capitulării necondiționate au fost semnate de Japonia la 2 septembrie, la bordul navei de război U.S.S. Missouri, în Golful Tokio.

În urma acestor atacuri s-a deschis o nouă eră a cursei pentru supremația nucleară, cu efecte devastatoare asupra economiilor statelor angajate în cursă și cu amplificarea, fără precedent, a potențialei extincții totale a speciei umane și nu numai.

În ultimul timp statele lumii (inclusiv puterile nucleare declarate și cele neoficial posesoare) au cam uitat de pericolul care-l generează uriașul arsenal nuclear, concentrându-și atenția pe crizele economico - financiare și mai recent pe criza Pandemiei COVID -19.

De aceea consider util și necesar să fac o scurtă revedere asupra pericolului la care este expusă, în fiecare secundă, specia umană, ca urmare a dezvoltării tehnologiei armelor nucleare și a perfecționării vectorilor de transport la țintă.

Potrivit unui raport publicat în anul 2019,² de celebrul Institut Internațional pentru Studiarea Păcii (SIPRI), de la Stockholm, numărul ogivelor nucleare din lume a scăzut în continuare, dar statele care dețin arma atomică îi acordă acesteia „o importanță crescândă” și-și modernizează arsenalele lor, inclusiv vectorii de transport la țintă. Documentul respectiv,

---

² Constantin Dumitru, „Câte arme nucleare sunt și în ce locuri ale lumii se află?”, *Cotidianul.ro*, disponibil la <https://www.cotidianul.ro/câte-arme-nucleare-sunt-și-în-ce-locuri-ale-lumii-se-află/>, accesat la 10.08.2020.

citată de Agenția France Presse și de Business Insider, arată că la începutul anului 2019, SUA, Rusia, Marea Britanie, Franța, China, India, Pakistanul, Israelul și Coreea de Nord dețineau circa 13 865 arme nucleare, cu 600 mai puține decât la începutul anului 2018. În paralel, aceste țări își modernizează arsenalul propriu, iar China, India și Pakistanul își măresc dimensiunea lui.

Scăderea din ultimii ani s-a înregistrat îndeosebi în SUA și Rusia, ale căror arsenale reprezintă 90 - 93% din armele atomice existente azi în lume. Cele două țări își îndeplinesc, fără entuziasm, obligațiile ce le revin din Tratatul NEW START, pe care l-au semnat în aprilie 2010, și care prevede un număr limitat de ogive funcționale și dezamorsarea ogivelor nucleare din perioada Războiului Rece. Însă acest tratat expiră în 2021, și nu există „nici o discuție serioasă referitoare la prelungirea lui”, ceea ce se întâmplă într-o perioadă de mari tensiuni între aceste două cele mai mari puteri nucleare ale lumii, după cum declara pentru France Presse, Shannon Kile, directorul Programului de Control al armelor nucleare al SIPRI, co-autor al Raportului menționat.

Rusia și SUA au lansat, în ultimii ani, vaste și costisitoare programe spre a înlocui și moderniza rachetele lor, sistemele de lansare a rachetelor și instalațiile de producere a armelor nucleare. Dacă numărul armelor nucleare a scăzut de la mijlocul anilor 1980, când era de aproape 70 000, după cum scrie ziarul „La Tribune”, azi ele încă sunt prea multe de-a lungul întregii lumi și fac ca riscul izbucnirii într-o bună zi a unui conflict nuclear să fie real.

Dintre cele 13 865 de arme nucleare inventariate în 2019, în întreaga lume de SIPRI, 3750 sunt desfășurate cu forțe operaționale, iar aproape 2000 dintre ele sunt menținute în stare de alertă operațională ridicată.

Este cazul să prezint mai jos cum sunt repartizate forțele nucleare în lume, mai exact în cele nouă țări despre care se știe sigur că posedă așa ceva, precizând că aceste estimări „sunt aproximative”, dat fiind că statele respective sunt departe de a da dovadă de o transparență totală în ceea ce privește capacitățile lor atomice.

În ce mă privește am considerat potrivit ca din diferitele surse consultate să iau în considerație cifrele mai mari, deși și acestea par a fi depășite de realitate.

Să trecem în revistă datele existente despre arsenalul puterilor nucleare³:

1. Statele Unite ale Americii

- Focoase nucleare active = 1920
- Alte focoase nucleare = 5380
- Total focoase = 7300
- Anul primului test nuclear = 1945
- Preocupări actuale:

- miniaturizarea ogivelor nucleare concomitent cu creșterea puterii distructive;

- perfecționarea vectorilor de transport la țintă de la sol, de pe mare, din aer și din spațiul cosmic;

- perfecționarea sistemelor de comandă și control.

2. Federația Rusă:

- Focoase nucleare active = 1600
- Alte focoase nucleare = 6400
- Total focoase = 8000
- Anul primului test nuclear = 1946
- Preocupări actuale:

- creșterea puterii distructive a ogivelor;

- dezvoltarea programului de realizare a rachetelor hipersonice (de 4 - 5 ori viteza sunetului);

- lărgirea gamei vectorilor de transport la țintă, inclusiv prin drone subacvatice (Poseidon) și drone aeriene;

- perfecționarea sistemelor de comandă și control;

- lansarea de amenințări cu folosirea forței nucleare asupra unor state membre NATO.

³ Topul țărilor care dețin arme nucleare: cât de mare este arsenalul celor 9 state disponibil la <https://www.wall-street.ro/slideshow/International/167702/top-9-tari-posesoare-de-arme-nucleare>, accesat la 11.08.2020;

3. Marea Britanie:

- Focoase nucleare active = 160
- Alte focoase nucleare = 65
- Total focoase = 225
- Anul primului test nuclear = 1952
- Preocupări actuale:

- modernizarea arsenalului nuclear și a vectorilor de transport la țintă după modelul SUA.

4. Franța:

- Focoase nucleare active = 290
- Alte focoase nucleare = 10
- Total focoase = 300
- Anul primului test nuclear = 1960
- Preocupări actuale:

- similare cu cele ale SUA și ale Marii Britanii.

5. China:

- Focoase nucleare active = 0
- Alte focoase nucleare = 250
- Total focoase = 250
- Anul primului test nuclear = 1964
- Preocupări actuale:

- Dată fiind secretomania excesivă a puterii de la Beijing, nu sunt date certe. Este de presupus că nu stau pe loc.

6. India:

- Focoase nucleare active = 0
- Alte focoase nucleare = 110
- Total focoase = 110
- Anul primului test nuclear = 1974

7. Pakistan:

- Focoase nucleare active = 0
- Alte focoase nucleare = 120
- Total focoase = 120

8. Israel:

- Focoase nucleare active = 0
- Alte focoase nucleare = 80
- Total focoase = 80
- Anul primului test nuclear = necunoscut

9. Coreea de Nord:

- Focoase nucleare active = 0
- Alte focoase nucleare = 8
- Total focoase = 8
- Anul primului test nuclear = 2006
- Preocupări actuale:

- Cu sprijinul unor puteri nucleare își dezvoltă vectorii de transport la țintă, inclusiv a celor cu rază foarte lungă de acțiune.

În afară de cele nouă țări despre care se cunosc (cu aproximație) datele de mai sus, sunt și alte state care dispun de capacitatea economică, potențialul științific și tehnologia pentru a construi arme nucleare și vectori de transport la țintă.

Cei interesați, care urmăresc fenomenul înarmării convenționale și nucleare în lume pot intui care ar putea fi aceste țări, dar din considerente politice, nu este corect să fie nominalizate.

Trebuie să mai amintesc că la data de 01.07.1968 a fost semnat Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare⁴. Tratatul a fost inițiat și semnat de cele trei puteri nucleare: Statele Unite, URSS și Marea Britanie, cu solicitarea ca toate statele lumii posesoare și neposesoare de arme nucleare să adere și să-l ratifice. Aproape toate țările lumii au făcut-o.

⁴ Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare din 01.07.1968, text publicat în Buletinul Oficial nr. 3 din 31 ianuarie 1970, disponibil la <https://lege5.ro>, accesat la 12.08.2020.

Tratatul conține unsprezece articole, iar cei interesați ar fi bine să-l studieze. Nu este locul și nici spațiul disponibil pentru a prezenta, mai pe larg, documentul menționat, dar consider necesar să redau punctul 2 din Articolul III:

„Fiecare stat, parte la tratat, se angajează să nu furnizeze: a) materii brute sau materii fisionabile speciale sau b) echipament sau material proiectat ori pregătit în mod special pentru prelucrarea, utilizarea sau producerea de materiale fisionabile speciale, nici unui stat neposesor de arme nucleare, pentru scopuri pașnice, dacă aceste materii brute sau materiale fisionabile speciale nu sunt supuse garanțiilor în termenii prezentului articol.”

Faptul că față de statele posesoare de arme nucleare în anul 1968, au apărut alte câteva țări, rezultă că Tratatul a fost încălcat de unii semnatar.

În final să vedem doar două exemple privind uriașa forță distructivă a armelor nucleare de astăzi:

- În cazul unui atac nuclear, se estimează că o singură bombă B - 83 deținută de SUA ar ucide în primele 24 de ore 1,4 milioane de oameni, alte 3,7 fiind grav răniți;
- Cea mai puternică bombă atomică este deținută de Rusia. Dacă aceasta ar fi lansată peste New York, ar fi omorâți 7,6 milioane de oameni și 3,7 milioane ar fi răniți. Alte milioane ar avea de suferit grav pe o distanță de până la zece kilometri în jurul deflagrației.

Unii analiști, cunoscători ai fenomenului armelor nucleare, apreciază că, cu actualul arsenal, viața pe planeta Pământ poate fi distrusă de 100 de ori (n.a. Se pare că unii lideri politici ai marilor puteri cred că nu este de ajuns!).

Ceasul nuclear ticăie și se apropie periculos de un dezastru global, dar unii șefi de state actuali ai țărilor cu arsenale nucleare enorme, par să nu audă și nici să vadă.

Unele Tratatate privind armele nucleare și vectorii de transport la țintă au fost denunțate, iar altele expiră în curând. Nu există niciun semnal politic și nici o propunere de reluare a unor negocieri serioase și cinstită privind reducerea drastică a acestor arme super periculoase și, desigur, nu se mai amintește de dezarmarea nucleară generală și totală.

Mai mult decât atât Președintele Federației Ruse, Vladimir Vladimirovici Putin vede posibilă folosirea armelor nucleare într-un iluzoriu și total improbabil atac convențional.

Așa că, ocupați cu COVID-19 și cu criza economică globală, pare că nu observăm că putem dispărea ca specie, în cel mult 30 de minute.

BIBLIOGRAFIE

- EISENHOWER D. D., *Mandate for Change, 1953 - 1956: The White House Years*, Editura Doubleday & Company, 1963.
- HEIN L., SELDEN M., *Living with the bomb: American and Japanese Cultural Conflict in the Nuclear Age*, Editura Routledge, 1997.
- NEWMAN R. P., *Enola Gay and the Court of History (Frontiers in Political Communication)*, Editura Peter Lang Publishing, 2004.
- SHERWIN M. J., *A World Destroyed: Hiroshima and its Legacies*, Stanford University Press, 2003.
- Hiroshima and Nagasaki: 75th anniversary of atomic, article, *BBC NWS*, disponibil la <https://www.bbc.com/news/in-pictures-53648572>, accesat la 10.08.2020.
- Constantin Dumitru, „Câte arme nucleare sunt și în ce locuri ale lumii se află?”, *Cotidianul.ro*, disponibil la <https://www.cotidianul.ro/câte-arme-nucleare-sunt-și-în-ce-locuri-ale-lumii-se-află/>, accesat la 10.08.2020.
- Topul țărilor care dețin arme nucleare: cat de mare este arsenalul celor 9 state disponibil la <https://www.wall-street.ro/slideshow/International/167702/top-9-tari-posesoare-de-arme-nucleare>, accesat la 12.08.2020;
- Tratatul cu privire la neproliferarea armelor nucleare din 01.07.1968, text publicat în Buletinul Oficial nr. 3 din 31 ianuarie 1970, disponibil la <https://lege5.ro>, accesat la 14.08.2020.
- Listă de țări cu arme nucleare disponibilă la https://ro.wikipedia.org/wiki/Listă_de_țări_cu_arme_nucleare, accesat la 24.08.2020.